

1 SKIRSNIS.	Medžiagos arba mišinio ir bendrovės arba įmonės identifikavimas	
1.1	Produkto identifikatorius	
	Produkto pavadinimas:	pH AntiBor
1.2	Medžiagos ar mišinio nustatyti naudojimo būdai ir nerekomenduojami naudojimo būdai	
	Nustatyti naudojimo būdai:	Žemės ūkio priedai
1.3	Išsami informacija apie saugos duomenų lapo teikėją	
	Gamintojas	UAB "Nando" Universiteto g. 8A, Akademija LT-53341 Kauno r. sav., Lietuva Tel./fax +370 37 441891 El. paštas: info@nando.lt www.nando.lt
	Skubios pagalbos telefono numeris:	+370 (5) 2362052
2 SKIRSNIS.	Galimi pavojai	
2.1	Medžiagos ar mišinio klasifikavimas	
	Klasifikacija (Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008):	H314: Smarkiai nudegina odą ir pažeidžia akis, 2 kategorija H290: Gali ėsdinti metalus, 1 kategorija H302: Kenksminga prarijus, 4 kategorija H319: Sukelia smarkų akių dirginimą, 2 kategorija
2.2	Ženklavimo elementai	
		  GHS05 GHS07
	Pavojaus piktograma (-os):	
	Signalinis žodis:	Pavojinga
	Pavojingumo frazė (-s):	H314: Smarkiai nudegina odą ir pažeidžia akis H290: Gali ėsdinti metalus H302: Kenksminga prarijus H319: Sukelia smarkų akių dirginimą

	Papildoma ženklavimo frazė (-s) (jeigu taikoma):	P264: Po naudojimo kruopščiai nuplauti P280: Mūvėti apsaugines pirštines/dėvėti apsauginius drabužius/naudoti akių (veido) apsaugos priemones
	Atsargumo frazės (-s):	P301+P330+P331: PRARIJUS: Išskalauti burną NESKATINTI vėmimo P303+P361+P353: PATEKUS ANT ODOS (arba plaukų): Nedelsiant nuvilkti/pašalinti visus užterštus drabužius, Odą nuplauti vandeniu/čiurkšle P363: Užterštus drabužius išskalbti prieš vėl juos apsivelkant P304+P340: ĮKVĖPUS: Išnešti nukentėjusį į gryną orą: jam būtina ramybė ir padėtis, leidžianti laisvai kvėpuoti P305+P351+P338: PATEKUS Į AKIS: Atsargiai plauti vandeniu kelias minutes, Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti P337 + P313: Jei akių dirginimas nepraeina: kreiptis į gydytoją P405: Laikyti užrakintą
	Atliekų šalinimas:	P501: Turinį/talpyklą atiduoti tinkamai apdorojimo ir atliekų tvarkymo įmonei laikantis šalies įstatymų bei produkto charakteristikų išmetimo metu.
2.3	Kiti pavojai	
	Duomenų nėra.	
3 SKIRSNIS.	Sudėtis arba informacija apie sudedamąsias dalis	
3.1	Medžiagos	
	Netaikoma	
3.2.	Mišiniai	
	Cheminė prigimtis:	Organinės ir neorganinės rūgštys, spalvinis indikatorius, fosforas.

Nr.	Cheminės medžiagos identifikavimas				Koncentracijos riba
	CAS Nr.	Pavadinimas	EB Nr.	Klasifikacija	
1	7664-93-9	Sieros rūgštis	231-639-5	Skin corr. 1A, H314 Eye Dam. 1, H318	10 – 35%
2	7664-38-2	Fosforo rūgštis	231-633-2	Met. Corr. 1, H290 Skin Corr. 1B, H314 Acute toxicity 4, H302	10 – 35%
3	5949-29-1	Citrinų rūgštis	691-328-9	Eye Irrit. 2, H319	1 – 15%

4 SKIRSNIS.		Pirmosios pagalbos priemonės
4.1	Pirmosios pagalbos priemonių aprašymas	
	Bendros pastabos	Nusivilkti užterštus arba įmirkusius drabužius.
	Įkvėpimas:	Iš karto išveskite paveiktą asmenį į gryną. Įkvėpus aerozolių/ rūko nedelsiant kreiptis į gydytoją.
	Sąlytis su akimis:	Nedelsiant, mažiausiai 15 min., plauti gausiu kiekiu vandens, taip pat po akių vokais. Plauti atmerktas akis. Nedelsiant kreipkitės į gydytoją.
	Sąlytis su oda:	Nuplauti rūbus dideliu kiekiu vandens, po to nuplauti nurengti ir nuplauti odą vandeniu pakartotinai ne trumpiau kaip 15 min. Niekada nenaudoti muilo ar kitų neutralizatorių. Kreipkitės į gydytoją.
	Prarijimas:	Nedelsiant kvieskite gydytoją arba apsinuodijimo kontrolės centrą. NESKATINTI vėmimo, galima skalauti burną.
4.2	Svarbiausi simptomai ir poveikis (ūmus ir uždelstas)	
	Simptomai	Patekus į akis - dirginimas, ašarojimas, šviesos baimė.
		Patekus ant odos – ūmus skausmas
		Įkvėpus garų – kosulys, dusimas, galvos skausmas, silpnumas.
		Prarijus – ūmus, deginantis skausmas burnos ertmėje, gerklėje ir skrandyje, vėmimas ir viduriavimas.

4.3	Nurodymas apie bet kokios neatidėliotinos medicinos pagalbos ir specialaus gydymo reikalingumą	
		Akių praplovimas turi būti atliekamas darbo vietoje! Jei įtariamas apsinuodijimas, būtina kreiptis į gydytoją.
5 SKIRSNIS.	Priešgaisrinės priemonės	
	Bendras gaisro pavojus:	Nenaudokite vandens čiurkšlės gesinimui, kadangi tai išplės gaisrą. Purškite vandenį ir gaisro veikiamas pakuotes palaikykite vėsiomis.
5.1	Gesinimo priemonės	
	Tinkamos gesinimo priemonės:	Putos, anglies dioksidas, gesinimo milteliai.
	Netinkamos gesinimo priemonės:	Pilna vandens čiurkšlė.
5.2	Specialūs medžiagos ar mišinio keliami pavojai	
		Gaisro metu gali išsiskirti: anglies monoksidas, anglies dioksidas, fosforo oksidai, sieros oksidai, išsiskirti vandenilis.
5.3	Patarimai gaisrininkams	
	Specialios ugnies gesinimo procedūros:	Naudoti tinkamą kvėpavimo organų apsaugą. Gaisro arba sprogo atveju neįkvėpti dūmų. Užterštą gesinimo vandenį reikia rinkti atskirai, jis neturi patekti į kanalizaciją
	Specialios apsauginės priemonės gaisrininkams:	Naudokite izoliuojantį kvėpavimo aparatą ir apsauginius drabužius.
6 SKIRSNIS.	Avarių likvidavimo priemonės	
6.1	Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros	
		Venkite sąlyčio akimis, oda ir drabužiais. Venkite sąlyčio su skysčiais ir garais. Naudokite asmeninės apsaugos priemones.
6.2	Ekologinės atsargumo priemonės	
		Saugoti nuo pasklidimo, neleisti nuotekoms patekti į kanalizaciją ar vandens telkinius. Neleisti patekti į gruntą/žemę.
6.3	Izoliavimo ir valymo procedūros bei priemonės	
		Surinkti su skysčius rišančiomis medžiagomis (pvz., smėliu, žvyru, universaliais rišikliais). Surinktą medžiagą sunaikinti pagal taisykles.

		Pašalinkite uždegimo šaltinius. Jei yra išsiliejusios medžiagos, atkreipkite dėmesį į slidžias grindis ir paviršius.
6.4	Nuoroda į kitus skirsnius	Daugiau informacijos apie poveikio kontrolę ir utilizavimą rasite 8 ir 13 skirsniuose.
7 SKIRSNIS.	Naudojimas ir sandėliavimas	
7.1	Su saugiu tvarkymu susijusios atsargumo priemonės	
		<p>Leisti dirbti tik apmokytiems darbuotojams.</p> <p>Purškiant dėvėti kvėpavimo apsaugą.</p> <p>Vengti patekimo ant odos ir į akis.</p> <p>Neįkvėpti dujų/garų/aerolio.</p> <p>Darbo vietoje nerūkyti, nevalgyti ir negerti.</p> <p>Nusivilkti užterštus arba įmirkusius drabužius.</p> <p>Prieš pertraukas ir darbo pabaigoje nusiplauti rankas.</p> <p>Naudoti tik gerai vėdinamose patalpose.</p>
7.2	Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant visus nesuderinamumus	
		Talpyklą laikyti sandariai uždarytą. Laikyti atokiau nuo uždegimo šaltinių. Nerūkyti.
		Nelaikyti su maisto, gėrimų, pašarų ir vandens atsargomis
		Laikyti produktą sandariai uždarytą originalioje pakuotėje. Patalpos turi būti sausios ir vėsios.
7.3	Konkretus (-ūs) galutinio naudojimo būdas (-ai)	
		Priedas darbiniam tirpalams ruošti su augalų apsaugos priemonėmis ir trąšomis (žemės ūkis).
8 SKIRSNIS.	Poveikio prevencija/asmens apsauga	
8.1	Kontrolės parametrai	
	Profesinės ekspozicijos ribinės vertės TPRD Trumpalaikio poveikio ribinis dydis: 3 mg/m ³ IPRD Ilgalaikio poveikio ribinis dydis: 0,05 mg/m ³	
	DNEL/DMEL vertė	Inhaliacinis(ė) DNEL trumpalaikis 0,1 mg/m ³ (darbuotojai) DNEL ilgalaikis efektas 0,05 mg/m ³ (darbuotojai)
	PNEC vertė	PNEC aqua 0,0025 mg/l (šviežias vanduo) 0,00025 mg/l (jūros vanduo)

		PNEC sediment 2 mg/kg (šviežias vanduo)
8.2	Poveikio kontrolė	
	Atitinkama Inžinerinė kontrolė:	Užtikrinkite tinkamą bendrąjį ir vietinį ištraukiamąjį vėdinimą. Avariniai akių plovimo punktai ir dušai.
	Individualios apsaugos būdai, pavyzdžiui, asmens apsaugos priemonės:	
	Bendroji informacija:	Nėra duomenų.
	Akių ir (arba) veido apsaugos priemonės:	Apsauginiai akiniai su skydeliais šonuose, atitinkantys EN 166. Rekomenduojama vietose, kur naudojamas produktas, įrengti akių praplovimo vietas.
	Odos ir kūno apsauga:	Rekomenduojamos pirštinės, atsparios cheminėms medžiagoms, pagamintos iš neopreno, chloropreno, nitrilinio kaučiuko ar PVC, apsauginiai batai ir rūgštims atsparūs drabužiai, gumuotos prijuostės.
	Kvėpavimo takų apsauga:	Kai susidaro garai/aerozoliai: trumpam filtravimo prietaisas, kombinuotas filtras A-P2.
	Higienos priemonės:	Po darbo kruopščiai nuspilauti rankas. Nevalgyti, nerūkyti darbo vietoje. Periodiškai keisti darbo drabužius.
	Poveikio aplinkai kontrolė:	Vengti produkto išsiliejimo.
9 SKIRSNIS.	Fizinės ir cheminės savybės	
9.1	Informacija apie pagrindines fizines ir chemines savybes	
	Forma:	Skystis.
	Spalva:	Tamsiai raudona
	Kvapas:	Charakteringas.
	Užuodimo slenkstis:	Neapibrėžtas.
	pH:	0 – 1,5 esant 25 °C temp.
	Stingimo slenkstis:	Neapibrėžtas
	Virimo temperatūra:	Neapibrėžta
	Pliūpsnio temperatūra:	Nėra duomenų.
	Garavimo greitis:	Nėra duomenų.
	Degumas (kitų medžiagų, dujų):	Nėra duomenų.
	Užsiliepsnojimo riba - viršutinė (%):	Nėra duomenų.

	Užsiliepsnojimo riba - apatinė (%):	Nėra duomenų.
	Garų slėgis:	Nėra duomenų.
	Garų tankis (oras=1):	Netaikoma
	Tankis:	1,40 - 1,50 g/cm ³ (25 °C).
	Santykinis tankis:	Nėra duomenų.
	Tirpumas vandenyje:	Išsklaidomas.
	Tirpumas (kita):	Nėra duomenų.
	Pasiskirstymo koeficientas (n-oktanolis/vanduo):	Nėra duomenų.
	Savaiminio užsidegimo temperatūra:	Nėra duomenų.
	Skilimo temperatūra:	Nėra duomenų.
	Oksidacinės savybės	Nėra duomenų.
9.2	Kita informacija	
		Nėra duomenų.
10 SKIRSNIS.	Stabilumas ir reaktingumas	
10.1	Reaktingumas	
		Metalų koroziją sukeliančios medžiagos.
10.2	Cheminis stabilumas	
		Normaliomis laikymo sąlygomis produktas yra stabilus.
10.3	Pavojingų reakcijų galimybė	
		Stipriai reaguoja su: Šarmai Pavojinga/pavojingos reakcijos reaguojant su: Metalai (kada išsiskiria vandenilis rūgštiniėje/šarmineje aplinkoje) => Sprogimo pavojus
10.4	Vengtinės sąlygos	
		Laikyti atokiau nuo šilumos, kibirkščių ir atviros liepsnos ir tiesioginių saulės spindulių.
10.5	Nesuderinamos medžiagos	
		Skirtingi plastikai; Metalai (kada išsiskiria vandenilis rūgštiniėje/šarmineje aplinkoje) Šarmai
10.6	Pavojingi skilimo produktai	

		<p>Teisingai sandėliuojant ir naudojant produktą, skilimo produktai nesusidaro.</p> <p>Gaisro metu gali išsiskirti: anglies monoksidas, anglies dioksidas, sieros oksidai, fosforo oksidai.</p>
11 SKIRSNIS.	Toksikologinė informacija	
11.1	Informacija apie toksinį poveikį	
	Ūmus oralinis toksiškumas	LD50 (Žiurkė): > 2.150 mg/kg. Silpnai toksiškas.
	Ūmus inhaliacinis toksiškumas	Neklasifikuojama(s) kaip ūmiai toksiška(s)
	Ūmus toksiškumas odai	Stipriai nudegina.
	Odos ėsdinimas /dirginimas:	(Triušis): Stipriai nudegina.
	Akių dirginimas	Didelis kenksmingumas (Triušis): Smarkiai pažeidžia akis.
	Kvėpavimo takų ar odos sensibilizacija:	Klasifikuojama(s) kaip kvėpavimo takus arba odą jautrinanti(s).
	Kancerogeniškumas:	Nėra duomenų.
	Mutageniškumas:	Nėra duomenų.
	Teratogeniškumas:	Nėra duomenų.
	Poveikis žmonėms	
	Patekus į akis	Sukelia sunkius akies voko ir akies obuolio nudegimus ir akių pakenkimą, paraudimą, deginimo pojūtį, skausmą, gali sukelti nuolatinį ragenos drumstumą, negrįžtamai pažeisti akis. Apakimo rizika!
	Patekus ant odos	Stiprūs cheminiai nudeginimai, paraudimas, deginimo pojūtis, skausmas, odos apanglėjimas (dėl egzoterminės reakcijos su drėgna oda). Pakenkimas priklauso nuo medžiagos koncentracijos ir poveikio laiko.
	Įkvėpus	Ašarojimas, gerklės skausmas, kosulys, dusulys, gerklės mėšlungis, gerklų edema, bronchų spazmai, plaučių edema, skausmingi kvėpavimo takų nudeginimai, net mirtis.
	Prarijus	Burnos ertmės, ryklės, stemplės, skrandžio nudeginimai, troškulys, pykinimas, vėmimas, viduriavimas, virškinimo trakto kraujavimas.

	Lėtinis poveikis	Ilgalaikis arba pasikartojantis sąlytis su oda gali sukelti uždegimą; įkvėpus gali sukelti kraujavimą iš nosies, nosies pertvaros perforaciją, krūtinės skausmus, bronchitą, konjunktyvitą po kontakto su akimis. Darbuotojai, veikiami sieros rūgšties rūko, gali skųstis dermatitais, burnos ertmės uždegimais ar gastritais.
12 SKIRSNIS.	Ekologinė informacija	
12.1	Toksiškumas	
	Toksiškumas žuvims:	LC50 Rūšis: <i>Lepomis macrochirus</i> Dozė: 16-28 mg/l Ekspozicijos laikas: 96h LC10/EC10 arba NOEC Dozė: 0,025 mg/l
	Toksiškumas bestuburiams:	EC50 Rūšis: <i>Daphnia magna</i> Dozė: > 100 mg/l Ekspozicijos laikas: 48h LC10/EC10 arba NOEC Dozė: 0,15 mg/l
	Toksiškumas dumbliams:	EC50 Rūšis: <i>Desmodesmus subspicatus</i> ; Dozė: > 100 mg/l Ekspozicijos laikas: 72h LC10/EC10 arba NOEC Dozė: 100 mg/l
12.2	Patvarumas ir skaidomumas	
	Biologinė degradacija:	Nėra duomenų.
	BOD/COD santykis:	Nėra duomenų.
12.3	Bioakumuliacijos potencialas	
		Nėra duomenų.
12.4	Judumas dirvožemyje	
		Nėra duomenų.
12.5	PBT ir vPvB vertinimo rezultatai	
		Nėra duomenų.

12.6	Kitas nepageidaujamas poveikis	Nėra duomenų.
13 SKIRSNIS.	Atliekų tvarkymas	
13.1	Atliekų tvarkymo metodai	
	Bendroji informacija:	Reikia vengti atliekų susidarymo, ar kiek įmanoma jų sumažinti. Neišmeskite į kanalizaciją, vandens šaltinius arba ant žemės. Negalima imtis jokių veiksmų, jei tai kelia pavojų personalui ir neturint tam tinkamo paruošimo.
	Šalinimo būdai:	Atliekos ir tara/pakuotė turi būti tvarkomos vadovaujantis galiojančiais atliekų tvarkymo teisės aktų reikalavimais.
14 SKIRSNIS.	Informacija apie gabenimą	
14.1	JT numeris	1805.
14.2	JT teisingas krovinio pavadinimas	Neorg. ir org. rūgščių mišinys
14.3	Gabenimo pavojingumo klasė (-s)	8.
14.4	Pakuotės grupė	III.
14.5	Pavojus aplinkai	Netaikomas.
14.6	Specialios atsargumo priemonės naudotojams	Turi būti laikomasi pavojingų krovinių nuostatų (ADR) ir savo teritorijoje.
14.7	Nesupakuotų krovinių vežimas pagal MARPOL 73/78 II priedą ir IBC kodeksą	Krovinius nenumatoma vežti nesupakuotus.
15 SKIRSNIS.	Informacija apie reglamentavimą	
15.1	Su konkrečia medžiaga ar mišiniu susiję saugos, sveikatos ir aplinkos teisės aktai	Būtina laikytis nacionalinių ir vietoje galiojančių potvarkių. EP ir tarybos direktyva 2008m. rugsėjo 24d. dėl pavojingų krovinių vežimo vidaus keliais (ADR, RID, ADN).

		Atliekų tvarkymo taisyklės DI-368, Žin., 2011 Nr. 57-2721, su vėlesniais pakeitimais.
15.2	Cheminės saugos vertinimas	
		Šio produkto cheminės saugos vertinimas neatliktas.
16 SKIRSNIS.	Kita informacija	
Šio saugos duomenų lapo peržiūra		
1 leidimas		
Šio saugos duomenų lapo turinys ir forma atitinka Europos Komisijos reglamentą 2015/830.		
	2 ir 3 skyriaus R-frazės ir H-teiginiai:	H314: Smarkiai nudegina odą ir pažeidžia akis H290: Gali ėsdinti metalus H302: Kenksminga prarijus H319: Sukelia smarkų akių dirginimą
	Klasifikacija pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 su keitimais.	Met. Corr. 1, H290 Acute Tox. 4, H302 Skin Irrit. 2, H314 Eye Irrit. 2, H319
Šiame saugos duomenų lapo pateikti duomenys turi būti prieinami visiems, kurių darbas yra susijęs su chemine medžiaga, preparatu. Duomenys atitinka mūsų turimas žinias ir yra skirti apibūdinti cheminį produktą saugos ir sveikatos darbe, aplinkos apsaugos aspektais. Saugos duomenų lapo informacija bus papildyta atsiradus naujų duomenų apie chemines medžiagos preparato poveikį sveikatai ir aplinkai, apie prevencijos priemones pavojams sumažinti arba jiems visiškai išvengti. Saugos duomenų lapo pateikta informacija neatskleidžia kitų specifinių cheminės medžiagos, preparato savybių.		